

Yttrande över remiss om *Kommissionens förslag till ändring av EU:s klimatlag och EU:s klimatmål för 2040*

Återvinningsindustrierna är en branschförening som företräder de privata återvinningsföretagen med en omsättning på 36 miljarder kronor och drygt 10 000 anställda i anläggningar över hela landet. Våra medlemmar står för återvinning av både kommunalt och icke-kommunalt avfall.

Återvinningsindustrierna tackar för möjligheten att svara på dessa förslag. Vårt yttrande fokuserar på det föreslagna klimatmålet till 2040 samt förslaget om att inkludera inhemska permanenta koldioxidupptag (tex bio-CCS och DACCS) i EU:s utsläppshandelssystem (EU ETS). Vi kommenterar inte möjligheten att använda Internationella krediter (artikel 6-enheter) för att nå målet.

Förslaget om klimatmål till 2040

Återvinningsindustrierna tillstyrker att EU:s klimatlag kompletteras med ett bindande klimatmål till 2040. Vi delar Kommissionens bedömning att den mest ambitiösa utsläppsbanan bör väljas, motsvarande en nettominskning på 90 % till 2040 jämfört med 1990. Detta förslag innebär en brantare minskningskurva under de första åren än de två andra alternativen vilket skapar förutsägbarhet och skickar en tydlig signal till näringslivet om att investeringar i utsläppsminskande teknik och cirkulära lösningar måste göras redan nu.

Ett ambitiöst 2040-mål är avgörande för att skapa långsiktiga och stabila investeringssignaler för återvinningsbranschen. Vår sektor är en central del av lösningen för att minska utsläppen i hela värdekedjan genom effektivare resursanvändning och ökad cirkulering av material. För att dessa investeringar ska bli verklighet krävs att EU ETS och övriga styrmedel även framöver ger ett tydligt omställningstryck, som driver på substitution av primära råvaror och ökar efterfrågan på återvunnet material.

Förslaget om att lyfta in inhemska permanenta upptag

Kommissionen föreslår att den klimatpolitiska arkitekturen efter 2030 ska inkludera incitament för inhemska permanenta koldioxidupptag inom EU ETS för att kompensera restutsläpp från de sektorer där det är svårt att minska utsläppen (som exempelvis i jordbruket). Återvinningsindustrierna ser positivt på att bio-CCS lyfts som långsiktig nödvändig teknik för att nå nettonoll och därefter nettonegativa utsläpp men vill betona följande:

- Återvinningsindustrierna anser precis som kommissionen att ETS ska fortsätta driva fossila utsläppsminskningar först, och att inhemska permanenta

koldioxidupptag byggs in som en nödvändig komplettering när systemet blir allt mer pressat mot 2040.

- Det finns en risk för undanträngning av materialåtervinning. Felaktig utformning av krediter för permanenta upptag riskerar att göra det mer lönsamt att förbränna material istället för att materialåtervinna. Det skulle gå emot både avfallshierarkin och EU:s mål om ökad cirkularitet.
- ETS-översynen 2026 måste innehålla en analys av hur olika designalternativ för bio-CCS-krediter påverkar incitamenten för återvinning av trä, papper, kartong och andra material som tex plast. Det är avgörande att avfallsförbränning fortsatt får ekonomiska incitament att minska utsläppen. Systemet behöver designas för att stärka incitamenten för en ökad cirkulering av material.

Vi föreslår att det regeringsuppdrag som Naturvårdsverket har haft sedan 2020, och som löpande analyserar förslag från EU, får i uppdrag att göra en analys av hur EU ETS ska designas för att stärka incitamenten för ökad materialåtervinning av plast när krediter från bio-CCS byggs in i ETS. I uppdraget bör samverkan med näringslivet ske. Detta kan ge Sverige ett bra underlag i fortsatta förhandlingar.

Koppling till Circular Economy Act

För att det föreslagna 2040-målen ska kunna nås krävs en kraftig uppskalning av materialåtervinning och en ökad användning av återvunna råvaror i hela EU:s ekonomi. Vi uppmanar regeringen att ta en aktiv och pådrivande roll i förhandlingarna om den kommande Circular Economy Act och verka för att den ger tydliga styrmedel som skapar efterfrågan på återvunna material, röjer marknadshinder och harmoniserar regler i hela EU. Genom att knyta samman klimatpolitiken med cirkulär ekonomi blir EU:s klimatstyrning mer effektiv och ger synergier som stärker råvaruförsörjning, konkurrenskraft och innovationskraft.

CBAM och plast

Återvinningsindustrierna är positiva till att plast på sikt omfattas av EU:s gränsjusteringsmekanism CBAM (i någon form). Det är dock viktigt att notera att CBAM inte prissätter det fossila kolinnehållet i materialet som frigörs vid förbränning. ETS behöver därför ge fortsatt starka ekonomiska signaler att inte förbränna plast som kan återvinnas utan istället stärka incitamenten för insamling, sortering och materialåtervinning.

Stockholm den 22 september 2025

Maja Cederlund
Hållbarhetschef, Återvinningsindustrierna